

Загальні положення про договір

А.

Сімагіна Т.

МО-102

Найбільш розповсюдженими
правочинами у цивільному праві є
договори.

Договір — це домовленість двох або
більше сторін, спрямована на
встановлення, зміну або припинення
цивільних прав та обов'язків.

Класифікація договорів

залежно від розподілу прав та обов'язків між сторонами договори бувають:

- - **односторонні**, якщо одна сторона бере на себе обов'язок перед другою стороною вчинити певні дії або утриматися від них, а друга сторона наділяється лише правом вимоги, без виникнення зустрічного обов'язку стосовно першої сторони;
- - **двосторонні**, коли правами та обов'язками наділені обидві сторони договору;
- - **багатосторонні**, що укладаються більш як двома сторонами, які наділяються і правами, і обов'язками;

за характером правовідносин, що виникають на підставі договорів, вони поділяються, як і всі інші правочини, на:

- - **відплатні**, коли наявне зустрічне майнове задоволення сторін договору у вигляді грошей, майна, робіт, послуг (зокрема, договори купівлі-продажу, страхування);
- - **безвідплатні**, якщо умовами договору не передбачається зустрічного майнового задоволення (договори дарування, позижки тощо);

Залежно від моменту, з якого договори вважаються укладеними, тобто в їх сторін виникають права та обов'язки, вони є:

- консенсуальними** - для укладення таких договорів достатньо, щоб сторони досягли згоди за всіма істотними умовами (наприклад, договір поставки);
- реальними** - вони вважаються укладеними тільки тоді, коли відбудеться передача речі (договори зберігання, позики тощо);

За спрямованістю договори поділяють на:

- договори про передачу майна у власність. Такими є договори: купівлі-продажу, дарування, ренти, довічного утримання (догляду);
- договори про передачу майна в тимчасове користування, зокрема договори найму (оренди), позички;
- договори про виконання робіт, якими є договори підряду;
- договори про надання послуг, зокрема договори: перевезення, зберігання, страхування, доручення, комісії, управління майном;
- договори фінансової спрямованості (позики, кредиту, анківськоговкладу, банківського рахунку, факторингу);
- договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності (ліцензійний договір, договір комерційної концесії тощо);
- договори про спільну діяльність (наприклад, договір простого товариства).

Зміст договору

договірні умови, які узгоджені сторонами і відповідно до критеріїв, встановленими в законодавстві

1) істотні :

- * про предмет договору;
- * визначені законом як істотні або необхідні для договорів цього виду;
- * щодо яких за заявою хоча б однієї зі сторін має бути досягнуто згоди.

2) звичайні: це умови, які звичайно складають зміст договорів цього виду. Сторони можуть їх навіть не зазначати при укладенні договору, оскільки ці умови визначено в законі.

3) випадкові: умови, що не є обов'язковими для таких договорів, але сторони домовилися про їх включення до змісту свого Договору

Укладання договору

досягнення сторонами у належній формі згоди
по всім істотним умовам договору

Оферта – пропозиція укласти договір.

- * приватна;
- * публічна;
- * усна;
- * письмова ;
- * зі строком для відповіді;
- * без строку для відповіді.

Акцепт – згода прийняти оферту.

Договір є укладеним із моменту одержання особою, яка направила пропозицію укласти договір, відповіді про прийняття цієї пропозиції. Однак якщо відповідно до закону для укладення договору необхідні також передання майна або вчинення іншої дії, договір є укладеним із моменту передання відповідного майна або вчинення певної дії.

Договір, який підлягає нотаріальному посвідченню або державній реєстрації, є укладеним із моменту його нотаріального посвідчення або державної реєстрації, а в разі необхідності і нотаріального посвідчення, і державної реєстрації - з моменту державної реєстрації.

Зміна та розірвання договору

Зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом.

Також договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору другою стороною та в інших випадках,

встановлених договором або законом. У цьому разі під "істотним порушенням" мається на увазі таке порушення стороною договору, коли внаслідок завданої цим шкоди друга сторона значною мірою позбавляється того, на що вона розраховувала при укладенні договору.

У разі зміни договору зобов'язання сторін змінюються відповідно до змінених умов щодо предмета, місця, строків виконання тощо. Якщо ж договір розірвано, то зобов'язання сторін припиняються.

